

je to nagodbe, po kateri so Madjari končno privolili v železniško zvezo Dalmacije s Hrvaško

— **Avstro-Ogrska banka** bo zaprosila meseca novembra za podaljšanje bančnega privilegija na dva najst let. Če se ta termin ne dovoli, začne banka l. 1909. z likvidacijo

— **Čebeloreja na Štajerskem.** Štajerska šteje 107.000 čebelnih panjev in stoji s tem številom na tretjem mestu v monarhiji.

— **Vinska letina na Kranjskem** se je dobro obnesla toliko po vipavski strani, kolikor po Dolenjskem. Vino bode imelo 12 do 15,5 % alkohola. Mošt ima pa 15 do 20 % sladkorja.

— **Državni dolg v Avstriji** je znašal koncem 1906. l. 9609,6 mil. kron in je od meseca decembra 1905 zrastel za 196 mil. kron. Za obresti se rabi 384,5 mil. kron.

— **Državna subvencija.** Živinorejska zadruga v Selcih na Gorenjskem je dobila 500 K državne subvencije.

— **Naseljevanje v Združene države.** Generalni komisar za naseljevanje Frank P. Sargent trdi v svojem izveščju, da je od dne 1. julija 1906 do 30. junija 1907 prišlo v Združene države 1.400.000 naseljencev. Torej 200.000 več nego lanskega leta. Največje število izseljencev pripada Italiji, potem prihaja pa takoj na vrsto Avstro-Ogrska.

Raznoterosti.

× **Pomanjkanje žensk.** V Ameriki je še vedno pomanjkanje žensk In to je umljivo. Vsako leto se izseljuje mnogo več moških kakor pa žensk. Leta 1900. n. pr. se je izselilo v Ameriko 160.000 moških več kot žensk. V državi Montana bi morala imeti vsaka ženska, ako bi se hoteli vsi moški oženiti, po dva moža. No, to bi ne bilo nič nenavadnega, saj je tak običaj že tudi po Evropi jako razširjen. Hujše je v državi Alaska, kjer pride na vsako žensko — po statistiki — 11 moških. Seveda so ženske jako oboževane ter se igrajo s snubci, ker imajo toliko izbiro.

× **Pisateljice.** Po vseh deželah narašča število pisateljic. Na Francoskem je danes že 20 % pisateljic, dočim jih je pred 20 leti bilo šele 4 %. Danes živi na Francoskem 50.000 moških in 5000 ženskih pisateljev. Na Angleškem in v Ameriki, kjer se ženske rade bavijo z idealnim in lahkim poslom, je vsa literatura romanov v ženskih rokah.

× **Koliko je stala ruska carska jahta „Standart“.** Kakor znano, se je nedavno ruska carska jahta „Standart“ ponesrečila v Finskem morju, a so jo zopet srečno dvignili iz morja. „Standart“ je ena izmed najlepših in najrazkošnejše opremljenih vladarskih jaht. Lepša je nego jahta „Victoria and Albert“ angleškega kralja in od jahte „Hohenzollern“ nemškega cesarja. „Standart“ je bil spuščen v morje leta 1895 v Kronstadtu. Ladja je dolga 113 metrov, široka 15,6, in ima 5480 tonelat, stroji imajo 12.000 konjskih sil; brzina ji je 23 vozlov na uro. Carski prostori so izdelani od samih umetnikov, stene so pozlačene. Jahta je stala 15 milijonov rubljev.

× **Nov stroj za letanje.** Kakor poroča londonski „Daily Telegraph“, je izumil v pokrajini Ahole na Škotskem polkovnik Capper nov stroj za letanje. Izumitelj je že parkrat zletel s svojim zrakoplovom v zrak in plul po njem več milj daleč. Stroj je treba še izpopolniti in Capper upa, da bo jako praktično uporabljiv.

× **Ali naj ženske kade?** Na to vprašanje odgovarja neka dama, da ne. Dejstvo, da je dandanes ves svet, če ne ravno bolan, pa vsaj bolehen, je ljudi pripravilo do tega, da se pečejo z razmotrivanjem o zdravju in zdravljenju. Bolezni se izogibati je lažje nego bolezni zdraviti, in žena kot poklicana čuvarka zdravju v družini bi se morala varovati vseh škodljivih navad, ker le potem more biti v resnici prava vzgojiteljica svojih otrok, pred vsem sinov. Moški se kajenja odvadijo le redkokrat, četudi izprevidijo njegove škodljive posledice. Čuje se časih izrek: „Rajši sem lačen, kakor da bi ne kadil“, ali: „Rajši bi umrl, kakor če ne bi imel zjutraj najprej cigarete v ustih“. Zaradi neprestanega draženja živcev se energija tako manjša, da se le moški, ki so posebno trdne volje, odvadijo kajenja. Ženske naj puste kajenje, ker povzroča srčne boleti, ki nastanejo zlasti od kajenja cigaret. Kdor kadi se mu hoče kmalu tudi alkoholnih

pijač. Ženske naj torej izkušajo vplivati zlasti na mladino, da ne kadi in tako ne koplje zgodnjega groba ali vsaj razrušenega zdravja sebi in potomcem.

× **Časopis za berače.** V Moskvi je začel izhajati časopis „Bosjačkaja Gazeta“, t. j. beraško glasilo. Pisali ga bodo največ potepuhi, berači, izgubljene ženske itd. Časopis bo prinašal spomine teh propadlih žensk, njihove izpovedi, pesmi, in članke ter redne dopise. List bo prinašal tudi slike markantnih potepuhov itd. Podjetje bo najbrže dobro uspevalo, ker je Rusija željna senzacij.

× **Kačji strup** postaja kakor piše neki angleški list, čim dalje bolj trgovinski predmet, ker se ga čim dalje bolj uporablja v zdravilstvu in v znanstvenih laboratorijih. Izvaža se ga iz Avstralije in je jako drag. Unča kačjega strupa je mnogo dražja nego unča zlata in platine. V Londonu ga prodajajo sedaj 20 do 25 šilingov po gramu, in celo po tej ceni se ga težko dobi, ker je povpraševanje večje nego li ponudbe. Strup je zato jako drag, ker ga je silno nevarno nabirati, kačo je namreč treba živo vjeti in potem dobiti od nje strup, kar delajo na razne načine. Strup raznih kač ima tudi različno moč. Strup n. pr. tigerske kače je 14 krat močnejši nego strup takozvane črne kače. V Avstraliji je namreč vse polno strupenih kač, ki so prebivalstvu prava nadloga. Najbolj razširjene so črne kače, ki pa le redkokdaj napadajo človeka in so silno boječe.

× **Dušan Simić.** V Belgradu je umrl mladi, nadarjeni srbski pesnik Dušan Simić.

× **Davek na zabave.** Graški mestni svet je sklenil, da uvede davek na zabave, kakor na primer orfej, gledališče, koncerte itd.

× **Prihodnji mednarodni medicinski kongres** se sestane leta 1909 v Budimpešti pod protektoratom cesarja Franca Jožefa. Kongres bo otvorjen 29. avgusta 1909. Ogrska vlada je dovolila v svrhe kongresa 200.000 kron.

× **Prebivalstvo Bolgarske.** Statistični urad v Sofiji je izdal podatke o številu prebivalstva v Bolgarski leta 1900. Bolgarska ima 96.345 kvadr. kilometrov, a leta 1900 je imela 3.744.233 prebivalcev, torej je prišlo na en kvadr. kilometer 39 prebivalcev. Od teh je bilo 77.563 Turkov, 12.000 Srbov, 5629 Rusov in 12.938 drugih narodnosti. Danes ima Bolgarska okolo 4 mil. prebivalcev.

× **Najnovejše ljudsko štetje na Ruskem** podaja zanimive podatke o številu prebivalstva velikih mest v Rusiji. Vseh prebivalcev šteje Rusija 151.514.000, dočim jih je imela koncem leta 1857 le 74.500.000. Tekom polstoletja se je torej prebivalstvo Rusije več nego podvojilo. Vseh mest v ruski državi je 1082, ki imajo skupno 22 mil. prebivalcev. Velikih mest je 25 s 7.767.000 prebivalci. Petrograd ima 1.550.000, Moskva 1.310.000, Varšava 848.000, Odesa 500.000, Kijev 404.000, Lodz 328.000, Riga 283.000, Harkov 206.000, Saratov 197.000, Tiflis 196.000, Vilna 167.000, Taškent 165.000, Kazan 160.000, Jekaterinoslav 156.000, Baku 150.000, Astrahan 147.000, Rostov ob Donu 135.000, Helsingsfors 125.000, Kišenev 120.000, Tula 109.000, Minks 105.000, Samara 101.000, Nižni Novgorod 102.000, Nikolajev 101.000 in Namangan 100.000 prebivalcev.

× **Novi San Francisko** se dviga, kakor poroča dopisnik londonskega „Standarta“, iz svojih razvalin. Dnine so jako visoke, brezposelnih delavcev ni in trgovina je ob dobrih cenah izredno živahna. Tesarji služijo 6 do 7 funtov šterlingov na teden, navadni delavci po 16 šilingov na dan. Pri tem pa niso živila primeroma draga. Kalifornija prideluje obilno sadja. Najizbraneje grozdje stane funt 20 stotink, jabolka, hruške breskve in melone so poceni. Najboljše meso stane funt 60 stotink. Ženske obleke so poceni, moške pa že dražji. Navadna obleka stane do 12 funtov šterlingov. Sedaj gradijo v San Francisku približno tisoč hiš.

× **Prebivalstvo hrvaških mest.** Glasom najnovejšega statističnega izkaza je prebivalstvo hrvaških mest za konec leta 1906. preračunjeno nastopno: Zagreb 76.894 prebivalcev, Osjek 27.082, Zemun 16.388, Karlovac 15.492, Varaždin 13.343, Mitrovica 12.474, Brod 8589, Sisek 7495, Koprivnica 5470, Belovar 6461, Karlovec 5895, Požega 7729, Petrinja 5359, Križevci 4654, Petrovaradin 4619, Senj 3522 in Bakar 1780.

× **Premalo orožnikov** ima Avstrija. Zato pomnoži orošništvo za 142 orožnikov in 11 častnikov. Na Tirolsko odpade 90, Šlezijo 40 in Koroško 12 mož.

× **Število romarjev v Meko.** Tega leta je iz raznih mohamedanskih dežel romalo v Meko na Mohamedov grob 281.000 romarjev. Od teh jih je bilo 113.000 iz Turške, 40.000 iz Indije, 17.000 iz Maroka, 16.000 iz Ruske, 15.000 iz Perzije, 13.000 iz Sudana, 13.000 iz Bukare in 4000 Malajcev.

Po sklepu lista.

Nagrobni spomenik tovarišu Fr. Leskovarju, bivšemu nadučitelju v Novi cerkvi pri Celju! Bliža se vseh mrtvih dan! Bolj, kakor drugekrat se spominjamo ta dan onih, ki so nam bili mili in dragi v življenju. Naš tovariš še nima nagrobnega spomenika! Te žrtve ne zahtevajmo od zapuščene vdove in nedoletnih otrok. V znak dejanske ljubezni do svojega tovariša in prijatelja in do našega stanu mu hočemo zložiti znesek za spomenik, ki mu ga slovesno postavimo v prvi pomladi. Doneski naj se blagovolijo pošiljati na naslov varuha Leskovarjevih nedoletnih otrok: **Ivan Stukelj, nadučitelj, Frankolovo, p. Vojnik.**

Roditeljski sestanek bo v nedeljo, dne 27. oktobra, popoldne ob 3. uri v šoli v Leskovcu. Vzpored: 1. Iv. Rupnik: „Vzgojni govor“. 2. Iv. Magri: „Potovanje okolo sveta“. 3. Lj. Stiasny: „Pridobivanje petroleja“. Drugo in tretje predavanje bo združeno z mnogimi skioptičskimi slikami.

I. vseslovenski shod perutinarjev in rejcev vseh malih domačih živali se vrši kakor smo to že omenili, v nedeljo, dne 27. t. m. ob 10. uri zjutraj v dvorani „Mestnega doma“ v Ljubljani pod sledečim vzporedom: 1. Otvoritev shoda in pozdrav zborovalcev po predsedniku društva. 2. Poročilo predsedništva. 3. „Namen društva“, razlaga predsednik društva. 4. Predavanje: a) „Gospodar-ki pomen perutinarstva za slovenske pokrajine“, predava gospod Gustav Pirc, ravnatelj c. kr. kmetijske družbe kranjske; b) „Higijena v perutinarstvu“, predava gospod Peter Miklavčič, živinozdravnik; c) „Dobičkanosnost perutinarstva in male živinoreje“, predava gospod Anton Lehrmana, predsednik društva in urednik „Perotinarja“; d) Družabni pogovor zborovalcev med seboj; reševanje raznih, predsedništvu na shodu stavljenih vprašanj; raznoterosti; e) Zaključek shoda po predsedniku društva. — Opozorjamo ponovno javnost, posebno vse kmetovalce, gospodarje in gospodinje, učitelje in njih soproge, učiteljice, itd., na ta za naše kmetijstvo tako važni I. slovenski shod. Ž-leti bi bila največja udeležba, da se zamore tudi v tem oziru povzdigniti naše narodno gospodarsko stanje. Pridite torej vsi, ki se zanimate za to stvar in vam je resnično ležeče na razvoju in procvitu vseslovenske maloživinoreje.

Ozirajte se na tvrdke, ki objavljajo oglase v našem listu!

Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami, prodaja c. kr. šolskih knjig in igralnih kart

Zvezna trgovina v Celju, Rotovška ulica 2

priporoča kancelijski, konceptni, pismeni, dokumentni, ministrski, ovitni in barvani papir; svinčnike, peresa, peresnike, radirke, kamenčke, tablice, gobice, črnilo itd. — Knjige v vseh velikostih, črtane, z eno ali dvema kolonama, v papir, platno, gradl ali polusnje vezane.

Odjemalne knjižice po raznih cenah. — Največja zaloga vseh tiskovin za občinske urade, krajne šolske svete, učiteljstvo, župnijske urade, okrajne zastope, užitijske zastope, hranilnice, posojilnice, odvetnike, notarje in privatnike.

— Lastna zaloga šolskih zvezkov in risank. —

Temni lak za šolske table. — Strune za gosli, citre, kitare in tamburice. — Štambilje, pečatniki, vignete (Siegelmarken) za urade in privatnike izvršuje se v najkrajšem času. — Dopisnice, umetne, pokrajinske in s cveticami od najpriprostejše do najfinije. — Albumi za slike, dopisnice in poezije. — Zavitke za urade v vseh velikostih.

Ceniki za tiskovine in pisarniške potrebščine so brezplačno na razpolago. — Trgovci in preprodajalci imajo izjemne cene. — Priznana dobro blago. — Solidna in točna postrežba.

140 52—4

Uradni razpisi učiteljskih služb.

St. 1710.

Kranjsko.

(152) 1

Na štirirazredni ljudski šoli na Jesenicah je namestiti učno mesto s postavnimi prejemki definitivno ali le provizorično.

Zadostno opremljene prošnje je poslati predpisanim putem do dne 30. novembra 1907 podpisaneu okrajnemu šolskemu svetu.

Prošilci, ki v javni ljudskošolski službi na Kranjskem še ne služijo definitivno, dokazati morajo z državnozdravniškim izpričevalom, da imajo vso fizično sposobnost za šolsko službo.

C. kr. okrajni šolski svet v Radovljici, dne 15. oktobra 1907.

Zahtevajte „Učiteljskega Tovariša“ v vseh lokalih, kamor zahaja učiteljstvo!

Istrski lovski pes

(brako), dve leti star, se proda za K 60. Več pove uredništvo „Učit. Tovariša“.

(153) 1

Panorama kosmorama

Dvorski trg šte. 3 (pod „Narodno kavarno“).

Od 27. oktobra do vštetelega 2. novembra 1907: 138 5

 Siam.

Hočete kupiti ceno in dobro pravobarveno blago?

Mána Jirsová, soproga učiteljeva

imejateljica tkalnice v Novém Hrádku nad Metnji, Češko prodaja kanefase, sefir, damast, platno, oxford, krizete, barhet, brisace, žepne rute, prte, serviete itd. 112 13-9

Naročite in prepričali se bode, da Vas Slovanka bratski postreže.

Svoji k svojim!

Vzorci franko.